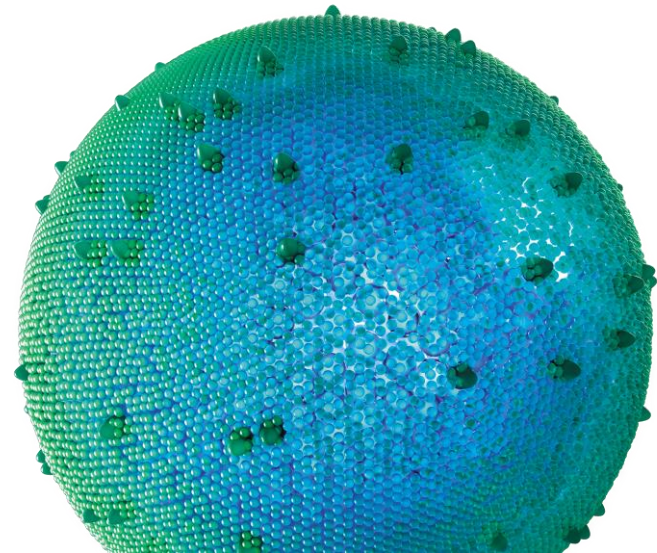

Akú úlohu zohráva lieková forma v onkológii?

pegylovaný lipozomálny irinotekán

PharmDr. Vlasta Gombárová, MPH, MBA, MSc.
Národný onkologický ústav

Deklarovanie konfliktu záujmu

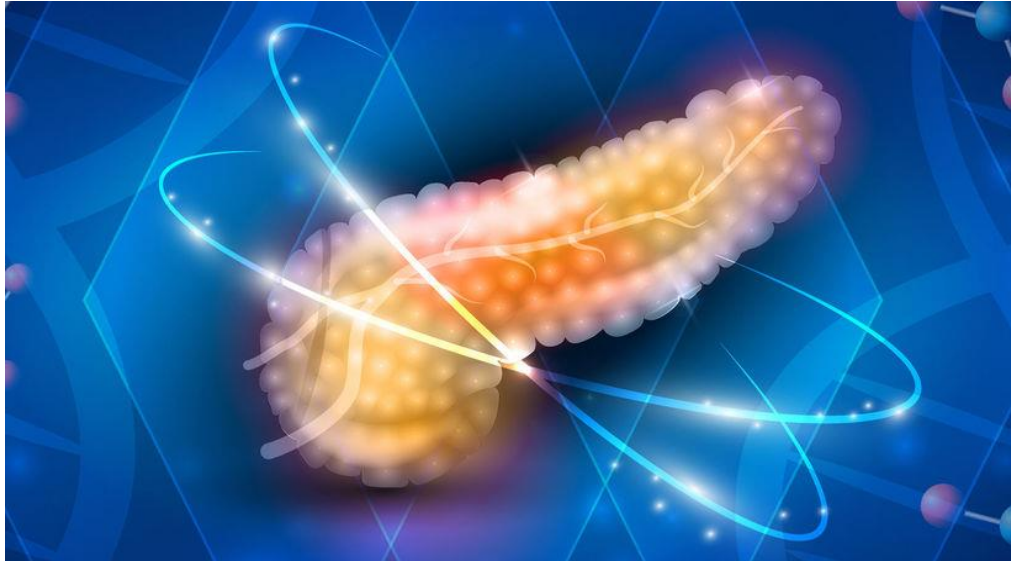
Deklarujem nasledujúci konflikt záujmu

Forma finančného prepojenia	Spoločnosť
Participácia na klinických štúdiách	
Nepeňažné plnenie	
Prednášajúci	Servier
Akcionár	
Ostatné príjmy (špecifikovať)	

- Karcinóm pankreasu je mimoriadne zákerné zhubné ochorenia
- má jednu z najhorších prognóz zo všetkých malignít
- U väčšiny pacientov sa ho podarí odhaliť až v čase, keď je ochorenie v pokročilom štádiu

- viac ako 95% pacientov s rakovinou pankreasu zomiera

- 5-ročné prežívanie sa pohybuje okolo 2-10%

Doteraz sa nepodarilo vyvinúť žiadny spoľahlivý skríningový test, ktorý by dokázal správne a včas identifikovať toto ochorenie.

PREČO JE NÁROČNÉ LIEČIŤ NÁDOR PANKREASU?

Karcinóm pankreasu nie je konvenčné ochorenie

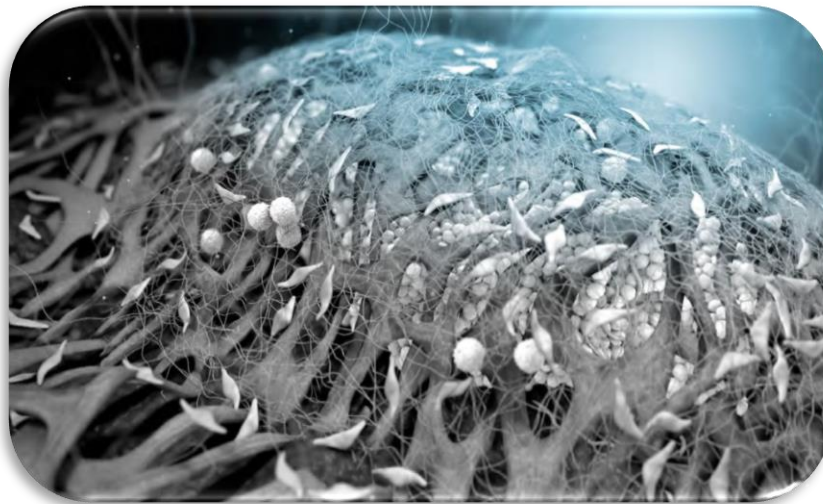
Komplikovaná biológia nádoru vedie k neefektívnemu prísunu lieku, nedostatočnej nádorovej expozícii a limitovanej účinnosti súčasnej liečby.¹⁻³

- Hustá stromálna vrstva, ktorá môže brániť prísunu niektorých terapeutík¹

- Chronický zápal v okolí stromálnej vrstvy má za následok tvorbu imunosupresívnych nádorových makrofágov (TAM)^{2,3}

- Nízka mikrovaskulárna hustota^{1,2}

- Netesná vaskulatúra¹

1. Sclafani F et al. *Crit Rev Oncol Hematol*. 2015;95:318–336.
2. Oberstein PE, Olive KP. *Ther Adv Gastroenterol*. 2013;6:321–337.
3. Oettle H. *Cancer Treat Rev*. 2014;40:1039–1047.

Nádor pankreasu má tesnú štruktúru a konvenčná chemoterapia má ťažkosti cez ňu preniknúť

- Akú úlohu zohráva lieková forma v onkológii?
- Nanolipozomálny pegylovaný irinotekán, označovaný aj ako **nal-IRI**, je lipozomálna formulácia irinotekánu s lepšími farmakokinetickými vlastnosťami ako nelipozomálny irinotekán
- **Nal-IRI bol vyvinutý za účelom maximalizovať prienik do nádorových tkanív a minimalizovať toxicitu**

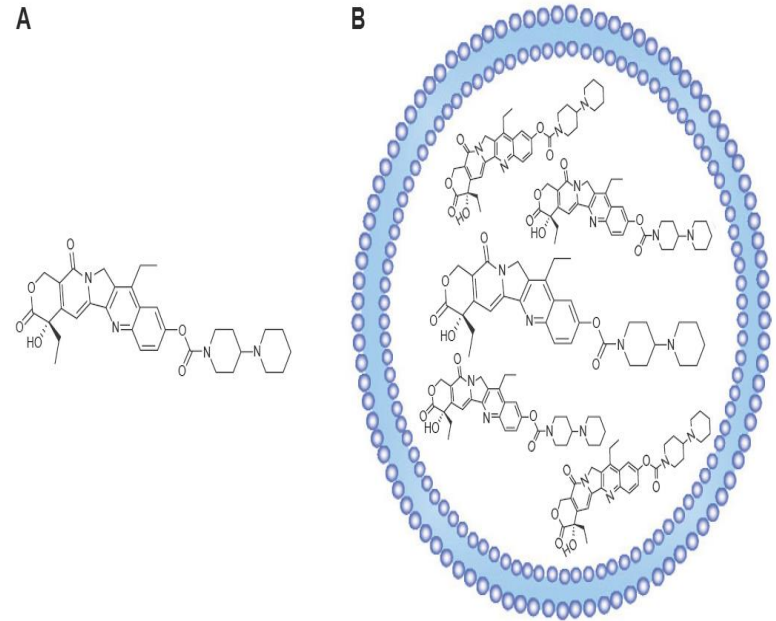
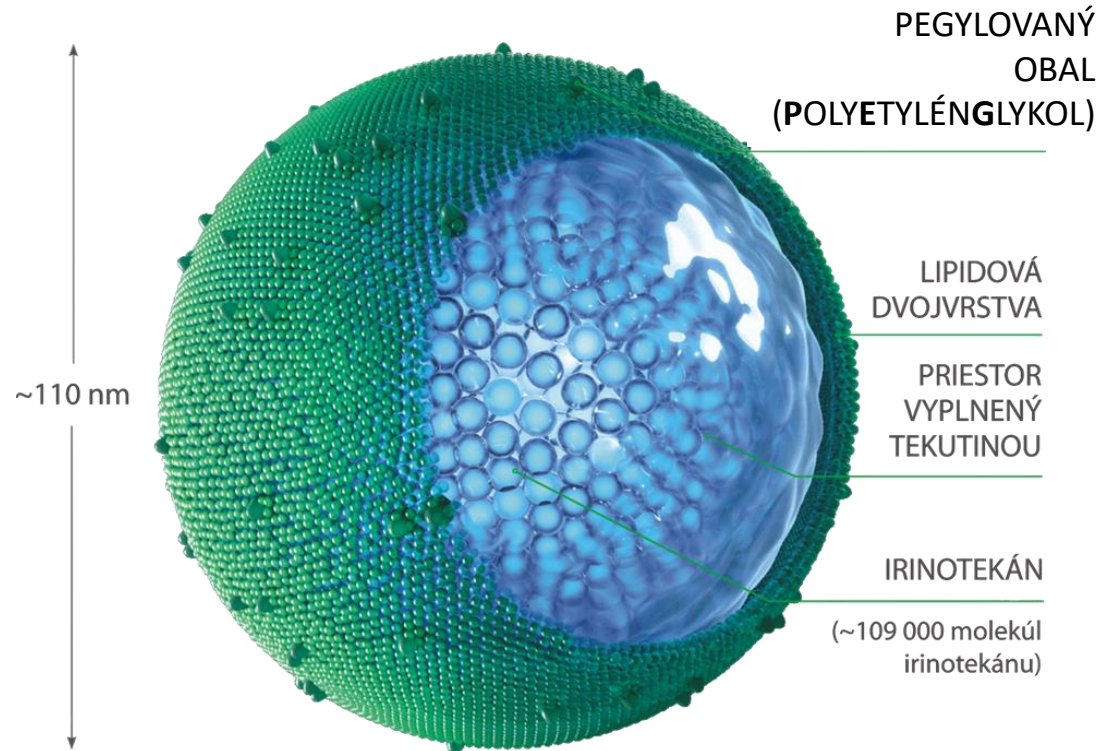

Figure 1 Chemical structure of irinotecan (A). Schematic structure of Onivyde: the basic molecule irinotecan forms a nanoscale complex with either poly(phosphate) or sucrose octasulfate in the liposome interior (B).

LIPOZOMÁLNY PEGYLOVANÝ IRINOTEKÁN

Ilustračný obrázok

Lamb YN, Scott LJ. Drugs. 2017;77:785–792.

Nanolipozomálny peg irinotekán (nal-IRI) – nová technológia výroby

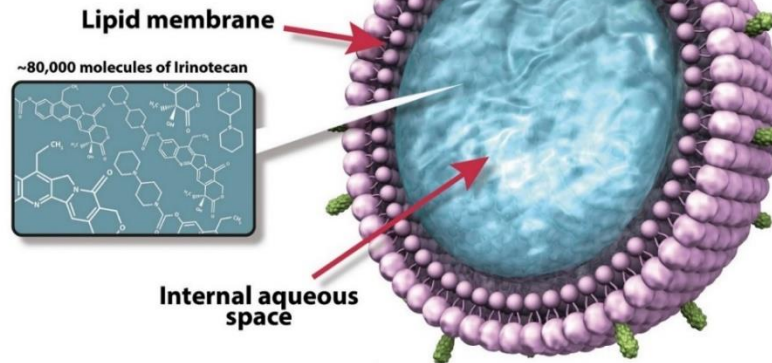
- nal-IRI je irinotekán zapuzdrený v dvojvrstvovej lipidovej vezikule alebo lipozóme

Lipozóm je vyrobený tak, aby

- **udržal liečivo v cirkulácii dlhšie** ako neopuzdrený irinotekán, vďaka tomu, že zabraňuje jeho predčasnému metabolizmu v pečeni* na jeho aktívny metabolit (SN-38 = etyl-10-hydroxy-camptothecín),
- **aby preferenčne podporoval vychytávanie pomocou TAMs** (tumor-associated macrophages)
- zabezpečil tak **nižšiu systémovú expozíciu lieku**, a **vyššiu koncentráciu v cieľovom tkanive**
- a aby zabezpečil **vysokú *in vivo* stabilitu**

• **Pegylácia** lipozómu:

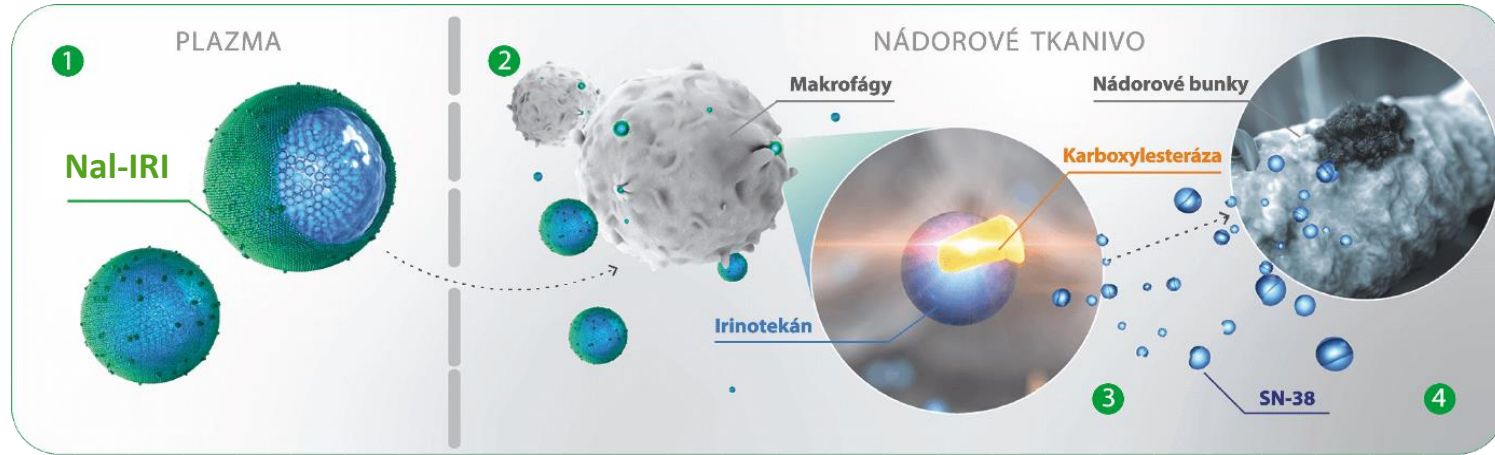
- stabilizuje nal-IRI
- predlžuje čas cirkulácie
- minimalizuje agregáciu lipozómov

* 95% irinotekánu ostáva počas cirkulácie zapuzdrených v lipozóme

na-IRI: MECHANIZMUS ÚČINKU¹⁻⁵

1. Lipozóm cirkuluje dlhšie v krvnom obehú s obmedzenou distribúciou.

2. Lipozóm prednostne vstupuje do prostredia nádoru v dôsledku EPR* efektu.

3. Po požití lipozómov nádorovými makrofágmi sa irinotekán pomocou karboxylesterázy mení na aktívny metabolit SN-38, ktorý má 1000-násobne vyššiu aktivitu oproti irinotekánu.

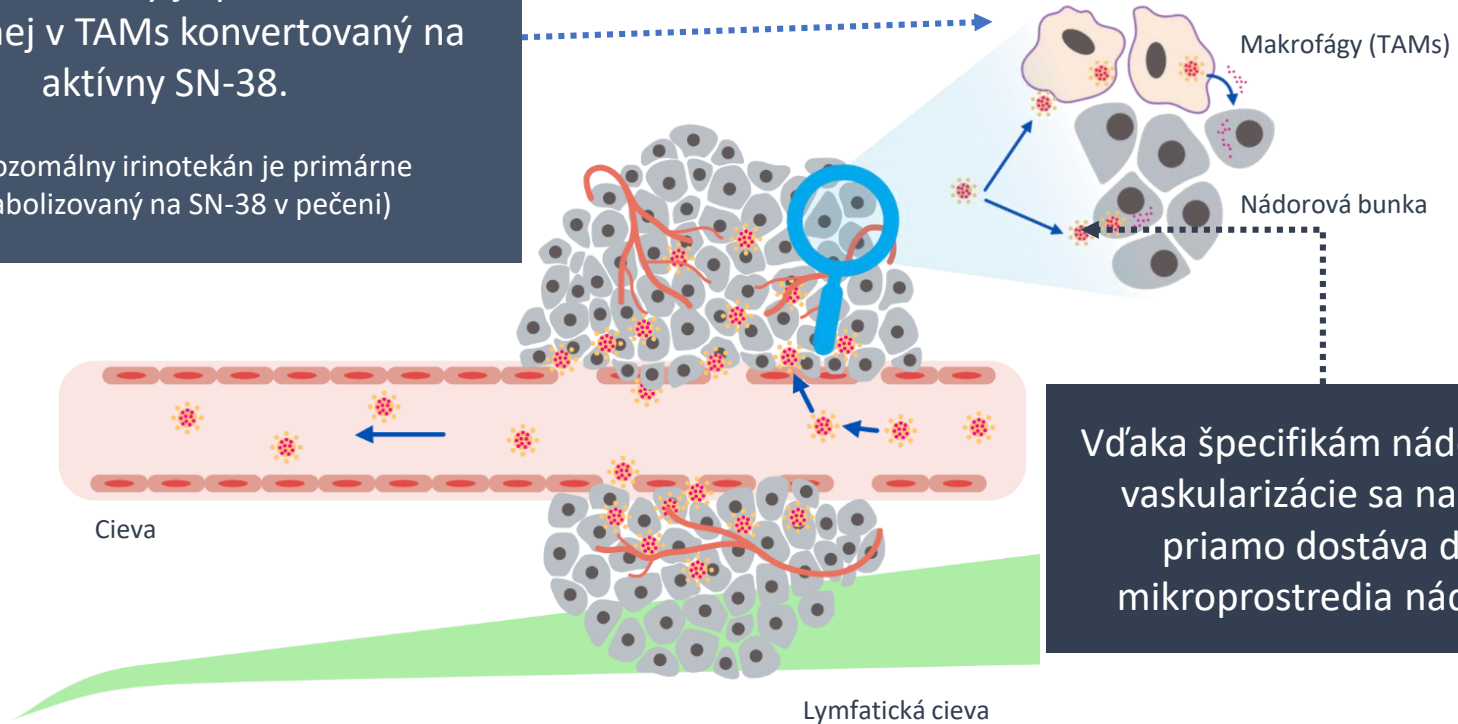
4. Predĺžená expozícia SN-38 v nádore vedie k ~ 3-násobne intenzívnejšej inhibícii nádorového rastu vs. nelipozomálny (konvenčný) irinotekán.

*EPR efektívny polčas rozpadu

1. Kalra AV et al. Cancer Res. 2014;74:7003-7013. 2. Carnevale J, Ko Ah. Future Oncol. 2016;12:453-464. 3. Drummond DC et al. Cancer Res. 2006;66:3271-3277. 4. SPC Onivyde 8/2020. 5. Yang W et al. Biomater Sci. 2019;7:419-428.

V nádore je nal-IRI vychytávaný TAMs,
následne sa z lipozómu uvoľní
irinotekán, ktorý je pomocou CES
prítomnej v TAMs konvertovaný na
aktívny SN-38.

(nelipozomálny irinotekán je primárne
metabolizovaný na SN-38 v pečeni)

Vďaka špecifikám nádorovej
vaskularizácie sa nal-IRI
priamo dostáva do
mikroprostredia nádoru

CES – karboxylesterázy; TAMs – tumor associated macrophages

Adapted from Peer D, et al. Nat Nanotechnol 2007;2:751; Kalra AV, et al. Cancer Res 2014;74:7003; 1. Drummond DC, et al. Cancer Res 2006;66:3271

VÝHODY PEGYLOVANEJ LIPOZOMÁLNEJ LIEKOVEJ FORMY IRINOTEKÁNU

PREDĹŽENÝ
ČAS
CIRKULÁCIE

AKUMULÁCIA
PREFERENČNE V
NÁDOROVOM
TKANIVE

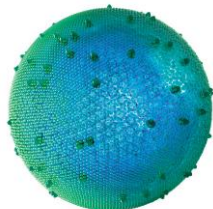

VYŠŠIA
EXPOZÍCIA SN-38
V NÁDORE

SIGNIFIKANTNÁ
INHIBÍCIA RASTU
TUMORU

nal-IRI

nal-IRI sa udržiava
3-krát dlhšie
v krvnom obehu
než konvenčný irinotekán^{*1,2}
 **$t_{1/2}$ efektívny polčas = 20,8
hod^{1,2}**

Podporené efektom
zvýšenej permeability a
efektom retencie
(EPR efekt)^{**3-5}

5-krát nižšia dávka
potrebná na dosiahnutie
podobnej intratumorálnej
expozície SN-38.
Nádorová expozícia je predĺžená
až do 168 hod^{***4}

3-násobne
intenzívnejšia a trvalá
inhibícia nádorového rastu
(~ 110%)^{***4}

konvenčný
irinotekán

$t_{1/2}$ efektívny polčas = 6,07 hod^{1,2}

Transportované do a von z
tkaniva s krátkym
plazmatickým polčasom⁴

SN-38 expozícia <48 h⁴

Inhibícia rastu tumoru
~40%⁴

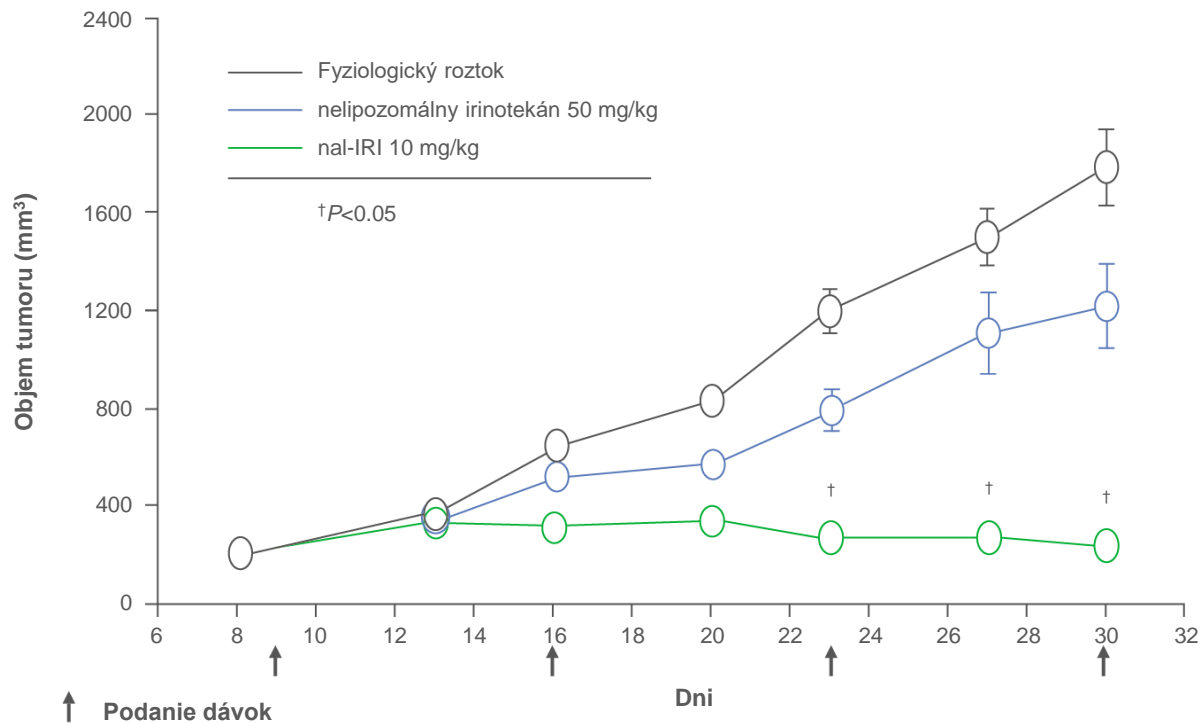
* Meranie odráža plazmatický polčas celkového irinotekánu (2)

** Tam, kde netesná vaskulatúra v nádore uľahčuje extravazáciu lipozomálnych nanočastíc a chybná lymfodrenáž pomáha zvyšovať retenciu v nádore.

*** Na základe predklinických štúdií.

1. Súhrn charakteristických vlastností lieku ONIVYDE, 8/2020. 2. Lamb YN, Scott LJ. *Drugs*. 2017;77:785–792. 3. Drummond DC et al. *Cancer Res*. 2006;66:3271–3277. 4. Kalra AV et al. *Cancer Res*. 2014;74:7003–7013. 5. Carnevale J, Ko AH. *Future Oncol*. 2016;12:453–464.

Stabilná a ~3 –krát silnejšia inhibícia rastu tumoru vďaka nal-IRI (~110%) v porovnaní s konvenčným irinotekánom (~40%)*

Odpoveď tumoru pozorovaná v HT-29 xenografe

ANOVA, analýza rozptylu

*odpoveď tumoru pozorovaná v HT-29 xenografe

1. Kalra AV et al. *Cancer Res.* 2014;74:7003–7013.

nal-IRI vs konvenčný irinotekán

Nal-IRI (lipozomálny irinotekán) nie je ekvivalentný s nelipozomálnymi formuláciami irinotekánu a nemá sa s nimi zamieňať.

Nal-IRI je lipozomálna formulácia irinotekánu s inými farmakokinetickými vlastnosťami ako nelipozomálny irinotekán. Koncentrácia a sila dávky sú iné ako u nelipozomálnych irinotekánov.

Nal-IRI nie je ekvivalentný s inými nelipozomálnymi formuláciami irinotekánu a nemá sa s nimi zamieňať.

Lipozomálne puzdro irinotekánu predlžuje čas cirkulácie a obmedzuje distribúciu v porovnaní s nelipozomálnym irinotekánom.

Priame meranie lipozomálneho irinotekánu ukazuje, že 95 % irinotekánu ostáva počas cirkulácie zapuzdrených v lipozóme. Nelipozomálny irinotekán vykazuje veľký distribučný objem (138 l/m²). Distribučný objem **Nal-IRI** pri dávke 70 mg/m² bol 2,6 l/m², čo naznačuje, že **Nal-IRI** sa prevažne zdržiava v priestore vaskulárnej tekutiny.

Viazanie **Nal-IRI** na proteíny v plazme je zanedbateľné (< 0,44 % celkového irinotekánu v **Nal-IRI**). **Väzba** nelipozomálneho irinotekánu na proteíny v plazme je stredná (30 % až 68 %) a SN-38 sa na proteíny v ľudskej plazme viaže veľmi pevne (približne 95 %).

Profil nežiaducich účinkov na-IRI nie je totožný s profilom NÚ pri liečbe konvenčným irinotekánom

- Menežovateľný profil NÚ pri liečbe na-IRI
- Rady pre pacientov, ako zvládnuť hnačku, únavu, nechutenstvo, nevoľnosť a zvracanie

Denne pite veľa tekutín (8-12 šálok), najmä vody, čírych polievok, neperlivých nápojov, ...

Jedzte ľahké jedlá pre žalúdok, v malých porciách, radšej častejšie, napr. ryžu a cestoviny, zemiaky, pečivo, banány, ryby, kuracie alebo hovädzie mäso, ...

Vyhýbajte sa infekciám, umývajte si ruky často a poriadne. Udržujte sa mimoriadne čistí – ústna hygiena, katéter, ranky, ...

Vyvážte odpočinok a aktivitu, odpočívajte, zakomponujte ľahké cvičenie, prechádzky do relaxu

Pri hnačke užívajte liek, ktorý lekár odporučí (loperamid, ..) a pite dostatok vody, rehydratačných roztokov, polievky, aby ste ostali hydratovaní

Ďakujem za pozornosť

**Vývoj nových,
dokonalejších liekových
foriem**

- **zlepšuje celkovú terapiu pacienta,**
- **oddáľuje zvýšenie dávky,**
- **zníži nežiadúce účinky.**

